

lus ook nooit los te maken van zijn toekomst; en zijn toekomst is niet te scheiden van Zijn voor-nemen, om het Koninkrijk aan den Vader over te geven. Wie dan ook Christus zien wil, moet nooit het oogenblik in Hem grijpen, noch het momenteel in hem willen vasthouden. Want Christus is in beweging; Jezus heeft haast, zeggen de Evangelien; hij zwoegt over een proces, dat voltooid moet worden, en zie, het is nog niet voltooid, zegt de Bijbel. Zoo is elk momenteel gebeuren in Christus' levensgang alleen te zien in zijn on-verbrekelijke eenheid met wat hij daarna zal werken. En wie over Hem ontroerd is, zie toe. Want alle deel wordt in de religie ondergeschikt gemaakt aan het geheel; in religie is alles dienst, dienst, dienst. Het geheel dient de deelen, de deelen het geheel; het moment wordt opgenomen in de be-weging van de eeuwigheid, de eeuwigheid voltrekt zich in het moment. Daarom zijn de lijdensweken, hoe schoon op zichzelf voor wie sterk genoeg er voor zijn, een gevaar: de instelling is niet de sterkte bewustwording van den christelijken geest. Want de christelijke kerk mag niet denken, dat de bloedende en geestesde Christus nu eigenlijk haar alles of zelfs maar haar voornaamste bezit is; behalve zijn „lijdelijke“ heeft ze ook zijn „dadelijke“ gehoorzaamheid van ouds beleden. Maar waarom spreekt ze dan niet zeven weken lang over zijn bidden, zijn prediken, zijn niet-zwijgen, dat toch ook alles gehoorzaamheidsbetoon is aan God, mid-delaarswerk? Waarom spreekt ze niet zeven weken over zijn verschijning als Levensvorst aan de leer-lingen, die tot het apostolaat moesten bekwaamd worden, aangezien ook dat gehoorzaamheid, en middelaarsdaad is? En waarom niet zeven weken over zijn verhooging, of over zijn nemen van het verzegelde boek, of over zijn wederkomst ten oor-deel? Want alle die momenten behoren tot zijn groote ééne werk, en het eene is niets, volmaakt niets, zonder het andere.

Neen, gij kerk van Christus, belijdende kerk, wanneer gij den menschen van de stemming, van de ontroering, die niet den dag, maar het uur grij-pen, verwijten wilt doen, steek eerst dan de hand in eigen boezem. Hoe vaak staat gij stil bij het oogenblikkelijke, in den bloedenden Borg; hoeveel dichters hebben nooit van uw profete-renden mond vernomen, dat de verblijding over een moment, dat zelfs maar het accentueeren van een moment, in tegenstelling van het andere, gevaarlijk is, omdat het dreigt, den hand aan het geheel te verslappen, omdat het een begin is van de ziekte dezer dagen, een begin kan worden al-thans: de kenze van de stille emotie van het be-leven van het oogenblikkelijke in het oogenblik, terwijl men moét kiezen, (omdat religie dienst is en waarheid), de emotie over het inzien in de groote lijnen van Gods ééne werk in den Chris-tus, dien Hij gezonden heeft en dien Hij nog zen-dende is?

Meent iemand, dat zoo de ontroering wijken zal voor het denken, dan vergist hij zich. Indien hij het wil erkennen, dat „gehoorzaamheid“, ja, zeker, ge-hoor-zaam-heid er ook moet zijn in de mystiek, dan zal hij toegeven, dat de gehoorzame mystische ziel niet vereeuwigd, wat God niet vereeuwigd: het „punt“ in de handeling, maar dat ze wel volgt met oogen, brandende van begeeren, de lijn, die God trekt. Gaat de mystiek dan dood? Mensch, gij weet niet, wat gij zegt, antwoordt u uw God. Wie de breede banen afzoekt van Gods zelfopenbaring de eeuwen door, die wordt de ge-moedelijkste mensch, als de liefde daarin is. Diens emotie komt ook het meest nabij aan die van den Christus zelf. Want hij zeide: nu is mijn ziel ont-roerd: en toen hij dat sprak, toen blonk daar niet een enkele ster bij nacht, zelfs geen Beteiguze, die kleuren wisselt, en waarover iemand het zoo druk heeft⁴⁾, maar toen ging hem de gansche kos-pel der tijden open, toen blonk hem tegen heel de hemel van Gods uitgestrektheid, toen lichtten Hem al de vuren Gods.

O, er is zooveel ongehoorzaamheid in preekhe-ren en dichters; de uitersten rukken elkaar. Eén diamant bewonderen; verzinken in het oogenblik-kele; de deelen op tafel leggen, een voor een; het is zoo aandoenlijk; en wie er niet aan meedoet, die heet verstandsmensch, die heet intellectuaal. Maar dat kan de naam ook zijn voor den Fluizer, die het schoone oogenblik wil ontleden, dich-ter, of profeet moge hij dan verder heeten.

Doch waar de liefde neemt het hart en het hart zich geeft aan het hoofd, daar eerst is de mystiek, de ontroering religieus geworden. Daar eerst is erkend, dat in religie de ontroerende ziel bij elken mijlpaal, die haar emotie wekte, niet ver-zinkt in de beschouwing van het deel, doch zich opricht en strekt tot God, en zegt: o God, uw openbaring is nog niet af, en uw Christus is nog niet gereed: zoo leid mij de trappen verder op van uw altaar, mijn Koning en mijn God.

En predikers, die dichters schelden, mogen toe-zien op zichzelf. Want:

Wij hebben geen last van punctueele be-schouwingen.

Maar wel van punt-beschouwingen.

De eerste kunnen goed zijn, als ze maar waar zijn.

Maar de laatste zijn nooit goed, al wekken ze nog zoo sterk de emotie.

Want ze zijn niet waar. De punten op Gods schets-boek vormen lijnen; en de schoone uren van God-die-zich-ontdekt vormen samen de eeuw, de toe-komende.

En emotie, die dat niet weet, heeft God niet gezien, en is dus niet uit de religie opgekomen. Zij heeft maar een gedachte-God, en een gedachte-Christus; maar niet den Eénen, die is en die was en die komen zal.

Een punt bestaat eigenlijk maar in de verbeel-ding.

Daar mogen we wel eens meer aan denken; de dichters in hun lied, de dominees in hun preek, willen ze ooit van elkander leeren; hetgeen ze van weerszijden om het hardst betuigen.... met of zonder „ontroering“.

K. S.

UIT DE SCHRIFT.

Willen en niet-kunnen.

Pilatus dan riep hem wederom toe, wilkende Jezus loslaten. Lukaa 23: 30.

Er valt zoo schoon te spreken over de tragiek van Pilatus.

Hij schijnt het slachtoffer te zijn van het zich al door repeteerende konflikt tusschen willen en niet kunnen.

Dat hij Jezus wilde loslaten, stelt het Schrift-woord hierboven buiten twiifel.

Daarvoor pleiten ook al zijn daden. Hij put al zijn menschenkennis uit, hij doet al zijn diplomatieke gaven in het gelid treden om den Smarteman te bevrijden. Hij zendt Hem naar Herodes, hij zet tegenover Hem op de vrijlatingslijst den revolutio-nair Barabbas. Hij spekuelt op het patriotisme der Joden. Hij doet een beroep op hun mensche-lijkeheidsgevoel.

Hij wil Jezus loslaten. Zijn rechterlijk gevoel ge-biedt het hem. Zijn geweten raadt het hem. Zijn vrouw smeekt het hem.

Maar zijn wil kan tegen den volkswil niet op. Of hij zou zich het hoofd tegen den basalmuur van dien volkswil te pletten moeten loopen.

En ontdekt Gods kind niet een dergelijk konflikt bij zichzelf?

Klaagde Paulus niet: het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet?

Zucht menig neergebogene niet met iets wan-hopigs in zijn stem: ik zou den lijdenden Jezus zoo gaarne als mijn Borg willen aannemen, maar ik kan, ik kan het niet?

Als in de lijdensweken de ziele luistert....

Dan spreekt het daar van binnen een weemoeds-taal: ik wil, maar ik kan niet.

Ik zou al deze dagen in geloofsvoorstelling wil-len toeven in de schaduw van het kruis, maar ik ben niet bij machte mijn denken daarop te con-centreeren, ik kan niet.

Ik zou in het liiden des Heeren dieper dan ooit willen inleven, maar ik deins er voor terug, ik kan niet.

Ik zou willen treuren en juichen tegelijk: Voor mij moest Hij daar staan. Maar mijn gemoedsleven, om van geloofsleven te zwijgen, is er te vlak voor. Het verheft zich dikwijls, maar voor den Heiland niet. Ik kan niet.

Deze gevallen staan niet gelijk.

Pilatus kon niet en hij wilde ook niet.

Of nog juist: hij wilde hardnekkig en hij wilde nog hardnekkiger niet.

Men spreekt tegenwoordig van een bewustzijn en een onderbewustzijn.

In denzelfden trant zou men ook kunnen aan-nemen een wil en een onderwil.

Pilatus' wil zag niets liever dan dat de Man met de Waarheids-oogen vrij de trappen van zijn paleis afdaalde.

Maar Pilatus' onderwil wilde niet, dat hij zichzelf offerde voor Christus; wilde niet, dat hij in ongenade viel bij den Keizer; wilde niet, dat hij zijn positie verloor.

Pilatus' onderwil wilde zelfhandhaving tegen-over den Koning, Wiens rijk niet van deze wereld is. Hij wilde geen zelfovergave.

Niet op uw wil, maar op uw onderwil komt het in de eerste plaats aan.

In welke verhouding staat die tot Christus?

Hoe gedraagt die zich tegenover Vorst Messias met de Doornenkroon?

Wanneer die door de genade der wedergeboorte gewillig is gemaakt, dan sterft het gevoel van „ik kan niet“ langzamerhand bij u weg.

En als dan nogmaals de ziele luistert....

Dan komt van binnen een schuchtere stem: Ik kan zooveel.

Ik kan den drinkbeker drinken, dien Christus heeft gedronken.... in gemeenschap met Hem.

Ik kan met den doop gedoopt worden, waarmee Hij is gedoopt.... in mystieke vereniging met Hem.

Ik kan leven.... met Hem.

Ik kan sterven.... met Hem.

Omdat Hij heeft geleefd, omdat Hij is gestor-ven.... voor mij.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

Bijbelvertaling.

De voorbereidende maatregelen voor een nieuwe of een verbeterde bijbelvertaling vorderen goed.

Van meelal is door ons het standpunt ingenomen, dat zulk een vertaling slechts de vrucht kan zijn van een verklaring, welke geheel op de hoogte van onzen tijd is en tevens aan de onfeilbaarheid der Schrift vasthoudt.

Want een vertaling is tegelijk een verklaring.

Wij hebben er indertijd dan ook tegen gewaarschuwd de Leidsche vertaling of den Obbink-bijbel te gebrui-ken, omdat beide rusten op een verklaring, welke de onze niet kan zijn.

Eikwijls heeft men ongeduld aan den dag gelegd. Men vroeg: wanneer komt dan eindelijk een ver-taling van Gereformeerde geleerden?

Toch uit den ernst, waarmee aan de „Korte ver-klaring der Heilige Schrift“ met nieuwe vertaling, welke door den heer Kok wordt uitgegeven, wordt gewerkt, blijkt wel, dat geen verwijt onzen hoogleraren in de exegese mag treffen, maar dat zij ten volle aanspraak kunnen maken op den dank van ons volk.

Pas verscheen van de hand van prof. G. Ch. Aalders het tweede en laatste deel van Jeremia.

Het boek is uit typografisch oogpunt up to date, gelijk al de vorige deelen.

En de inhoud is, gelijk men dat van prof. Aalders verwachten kan, degelijk bewerkt en in aangenamen vorm gegoten.

Zijn exegese levert soms verrassende momenten op. Indien we plaats over hadden, zouden we gaarne het een en ander citeeren.

Laat mij nu met een krachtige opwekking tot koopen van dit kostelijke — en in evenredigheid waarlijk niet kostbare — werk mogen volstaan.

Wanneer men zich de deelen van de „Korte Verkla-ring“ geregeld aanschaff, bouwt men een mooi stof bijbelleek op.

En waar wij dan den Heere danken, dat deze arbeid zulk een goeden voorigang maakt, daar betreuren we het, dat door een der onzen daarop afbrekende kritiek wordt geoefend.

Ons werd ter recensie toegezonden een boekje van den emeritus-predikant A. M. Diermanse: „Over Bijbel vertalen“ (verkrijgbaar bij Rijts Balt, Den Haag).

Wij hadden het in den vorm van artikelen reeds gelezen in het Gereformeerd Theologisch Tijdschrift en eerlijk gezegd, hebben we er ons over verwonderd, dat de zoo bevoegde Redactie van dit tijdschrift ze had opgenomen.

Natuurlijk niet, omdat we kritiek op den arbeid van de medewerkers aan de „Korte Verklaring“ ongewenscht achten.

Hoe meer kritiek, des te liever!

Mits die kritiek deskundigheid bewijst en verbete-ring beoogt.

En nu spijt het ons voor Ds Diermanse, dien we om zijn ijver bewonderen, die met zeldzame energie zijn lichaam tot dienstbaarheid dwingt, dat wij moeten ver-klaren: zijn kritiek raakt kant noch wal.

Hoeveel liever zouden we den schrijver geprezen hebben.

Maar dat kan nu eenmaal niet.

Ds D. beweegt zich diinaal op een terrein, waarop hij naar de eclatante blijken niet thuis is.

Wel beroept hij zich op commentaren en woorden-beeken, maar hij weet ze naar het schijnt niet meer te hanteeren.

Wat op zichzelf geen schande is.

Een mensch kan niet op elk gebied bijblijven.

Daarvoor is tegenwoordig de wetenschap veel te veel gespecialiseerd.

Toch dan had hij zich niet op dit gladde ijs moeten wagen.

Daarbij trekt het de aandacht, dat hij uit de rij van medewerkers aan de „Korte Vertaling“ er slechts twee uitpikt, n.l. prof. Van Leeuwen en prof. Grosheide. Waarom juist die twee onder het juk van zijn kritiek moesten doorgaan is ons niet duidelijk. De ander-gaan immers naar dezelfde regelen, welke Ds D. veroordeelt, te werk?

Wat dan Ds D. op het werk van de professoren Van Leeuwen en Grosheide tegen heeft?

Hij legt daaromtrent deze verantwoording af: „Beide proeven vertoonen voor mijn gevoel, bij veel voorttrek-lijks, ook somtijds een zekere, minder aan te bevelen, vrijheid tegenover den Griekschen tekst en tegenover de sinds eeuwen terecht onder ons, zoo geaccrediteerde Statenvertaling“ (bl. 5). En op bl. 19 werkt hij de-nader uit in de woorden: „Bij de Statenvertaling vind ik meer een eenvoudig volgen, ik zou haast zeggen, — het is in mijn oog verre van een oneer of van wetenschappelijk minder hoog staan, — een kinderlijk alleen maar overbrengen en overgeven van hetgeen er staat en zooals het er staat, zonder, of ten minste met vrij wat minder vrijheid van beweging, dan ik bij de proeven die ik naging, heb gemeend te vinden.“

't Is jammer, dat Ds D. dit vindt.

Anderen vinden het anders.

Als het over „vrijheid“ van vertalen loopt, dan hebben onze Statenvertalers zich een behoorlijke „vrijheid“ ver-orloofd.

Dat moesten ze wel doen.

Anders werd het geen vertaling.

Het zou onbegrijpelijk werk geworden zijn.

Ieder, die iets van vertalen af weet, al is het maar

uit het Fra

De Staten

Men leze

De kritiek

is goed be

uit niet ge

rijst bij h

of hij wel c

dat ten tij

werd in d

In het M

Tijdschrift

De D. op.

Terecht i

indrukking

waar, men

dat de v

de gronds

vanzelf de

Men lees

gezet.

Daarom

Zoo getr

Grieksche

waartoe so

Men ver

tige bezwa

Men geve

het slot va

verdragen

volmaakt is

brengt het s

en moest C

mers, die

het euvel,

een onjuis

veroordeelt

plaats moe

berekend t

en omdat

niet voldoe

noegzame

breekt. Het

toom. Men

het dat die

wordt gege

te achterha

bestrijding

Het zou im

een groot

Nu, voor

ons niet b

Daar is

Zelfs ons

ontwikkeld

zou laten

Een paar

van beter

Daarenbo

tijd zelf w

Wij hebb

neer deze

een goeden

en men ac

Maar het

te denken,

Wanneer

van 1618/1

aan hoeve

dan heeft

komstige S

afmaken.

In deze

bijbelboek

Maar een

die niet de

Die herzier

Ook mag

door de v

reeds besl

herziening

dienwe ver

Tan ziet

Persoonlij

vertaling, i

schillende

nieuwe, V

onzen tijd

valt.

Maar do

gepraesjudie

Ze gesel

Ze draag

ook niet.

Maar ze

En als

rijk zijn, z

te danken,

Radio-1

Onze ker

Het ker

beheist die

Op ee

kan niet

aan, dat

het bren

ook bed

is. In ef

⁴⁾ J. A. dör Mouw, zie eerste artikel.